

Žába

Nenávidím žáby. Všechna zvířata mám rád, vím, že co do vznešenosti jsou si všechny výtvořiny přírody rovné, jen k žábám prostě cítím nepřekonatelný odpor.

Povím vám proč, a to i přesto, že mi stačí si jen vzpomenout na tu věc, a začnu se třást strachem, žaludek se mi svíjí strašlivým odporem, před očima a v hrdle mi lezou studené, vlhké ropuchy, v uších kváká hlas s příchutí žabího hlenu a páteří mi běhá mrazivá, křečovitá hrůza. Dnes v noci už neusnu. Přesto vám povím, proč se tak děsím té malé žáby, proč mi trnou svaly smrtelným rozrušením, sotva v mozku pocítím odporný přísvit mžouravého páru žabích očí z minulosti.

Žába je zvířetem, které zapříčinilo nejvýznamnější a nejpodstatnější okamžiky mého života. Žel, ty chvíle nebyly chvílemi radosti, nýbrž chvílemi hrůzy. Vím, už si myslíte, že všechno, co uslyšíte, budou jen povídačky zoufalého nešťastného člověka, který měl mžitky před očima; vím, že si přinejlepším řeknete, jak je můj případ zajímavý. Ale prosím vás, uvědomte si, že by takové smýšlení od vás bylo nelidské. Protože jsem protrpěl šílený prokletý strach za tisíc lidí, takový strach, jaký z tisíců nepozná za život nikdo. Ani vy ho nepoznáte. Uvědomte si to a nehleďte na mne skrz prsty, naopak, soucitte se mnou.

Jedné deštivé dubnové noci jsem byl vytržen ze snu. Otočil jsem se na druhý bok a snažil se znovu usnout. Převaloval jsem se, natřásl si polštář, ale usnout se mi nedařilo. Nervózní, horečnaté chvění pomalu zachvacuje každý kousíček mého těla a z tiché tmy se ke mně vkrádá jakýsi neznámý strach, zatímco venku

padá aprílový deštík a vedle sebe slyším pravidelné oddechování své ženy.

Cítím, jak ten neznámý strach získává nade mnou stále větší moc a že před ním není žádné ochrany.

Napřed se ho snažím zbavit, v duchu si počítám. Sčítám a násobím, v abecedním pořádku odříkávám jména dávných spolužáků, ale všechno marně – nepomáhá to. Strach je stále silnější a zachvacuje každou kapku mojí krve, srdce mi tluč zrychleně, v hlavě cítím tlak a jsem celý ledový. Na čele mi vyrazí pot.

V tom okamžiku zaslechnu zvuk. Zvuk, který se podobá dětskému pláči nebo skučení mučeného zvířete. Zvuk, při kterém mi tuhne mozek v lebce a po páteři přebíhá strašlivý křečovitý mráz.

Naslouchám.

Zvuk se ozývá znovu. Stále silněji. Jak ho slyším, celou nervovou soustavou mi prostupuje hrůza a děs. Je to pronikavý, usoužený, vyzývavý a výhružný hlas, který chvíli slyším z nekonečné dálky, chvíli zas z bezprostřední blízkosti, jako by se šířil ze dřeva postele a z nábytku v pokoji.

Jako by kňučelo k smrti mučené malé dítě. Jako by stará sova s oškubanými křídly zoufale houkala do noci, že vše pomíjí.

Hlas nepřestává zvučet, jen se občas odmlčí. Pak plynule sílí, stává se stále děsivějším a bolestnějším.

Celé tělo mi polévá studený pot. Vyskočím z postele, zapálím svíčku, pobíhám s ní z pokoje do pokoje. Zastavím se. Naslouchám. Zvuk se ozývá chvíli zblízka, chvíli zdálky. Třesu se, sluch mám zbystřený a znovu pobíhám mezi pokoji. Zdá se, že zvuk vychází z kuchyně. Opravdu, když vejdu do kuchyně, celou místnost zaplní sténavý, pekelně kňouravý, ukvákaný zvuk.

Rychle začnu hledat, odkud vychází. Ozývá se z rohu, ve kterém stojí necky. Odsunu je. Spatřím zvíře velké jako menší kočka. Hoví si tam schoulené a těžkopádně se obrací směrem ke mně.

Byla to žába. Ale jaká! Nikdy předtím jsem takovou neviděl. Na těle měla chlupy. V očích jí svítily zelené bludičky. Celé její tělo strašlivě páchlo smrtí. Z odporné velké tlamy se jí valil příval těch strašlivých zvuků. Jako by na přání nějaké vyšší moci přišla zazpívat pekelný zpěv. Když jsem ji spatřil, napadlo mě něco, z čeho se mi na okamžik zastavilo srdce.

V našem kraji je rozšířená pověra, že když se v některém domě v noci objeví takováhle chlupatá žába, brzy někdo zemře. V té době jsem slyšel o několika takových případech. Jeden soused – zámožný hospodář – mi vyprávěl, jak na vlastní oči spatřil podobnou prokletou chlupatou žabu a zanedlouho mu zemřela dcera, hezká osmnáctiletá dívka jménem Ágnes.

Tehdy jsem tomu ani na chvíli nevěřil, člověk přece nebude brát vážně báchorky, navíc v zoologii se o takové žábě nic nepíše, tak proč bych tomu měl věřit zrovna já.

Když jsem ale stál tváří v tvář téhle žábě, náhle jsem každou svou kůstku jejímu děsivému významu věřil. Bleskurychle jsem k ní přiskočil a zaklekl jsem její studené ohavné tělo.

Spustila zběsilý nářek, tak hluboký a silný, že se dá přirovnat jen k řehtání koní. Vyděsil jsem se, že vzbudí mou ženu. Uchopil jsem zvíře a vši silou jím mrštil o kamennou podlahu kuchyně. Zadunělo to jako železnou koulí, ale hned zase stála na nohou a metrovými skoky si to mířila do rohu. V zoufalství jsem do ní začal kopat, nechtěl jsem ji nechat vstát. Její tělo vystříkovalo zelený ropuší sliz. Tou mazlavou, páchnou-

cí tekutinou si značkovala cestu. Když jsem takhle získal trochu času na rozmyšlenou, všiml jsem si sekery na štípání dříví a rozhodl jsem se žábu zničit. Zahnal jsem ji do kouta, ve kterém stála sekera, popadl jsem zbraň a chtěl jsem to rychle ukončit. Asi jsem ztratil čas, nebo nevím, co se stalo, ale žába stála na nohou a střelohbitě se na mě vrhla, šla mi přímo po krku a zahryzla se.

Měla zuby.

Srazil jsem ji ze sebe a chytil. Znovu jsem si na ni klekl: znovu se ozval ten silný řehtavý zvuk. Pak jsem ji udeřil do hlavy okem sekery. Do obličeje mi vytryskla zelená krev a cítil jsem, s jakým ohromným vypětím se bezmocné zvíře snaží utéct. Znovu jsem do ní tloukl a sekal. Rozcupoval jsem ji na kousky. Usekl jsem jí nohy, hlavu, nakonec přede mnou zůstala ležet jen beztvará, mazlavá, páchnoucí hmota.

Když jsem dokončil tuhle strašnou práci, oddechl jsem si, cítil jsem, že se mi snad podařilo odvrátit od svých blízkých smrtelné nebezpečí, jež jim hrozilo. Když jsem se vracel do ložnice, třásl jsem se, byl jsem promrzlý, ale mnohem klidnější. Manželka klidně spala, tiše oddechovala. Na pobledlé tváři se jí vznášel jemný úsměv. Přišel jsem k ní a políbil ji, na to lehounce povzdychla. Chvilí jsem úzkostlivě pozoroval její tvář a pak jsem unavený upadl do hlubokého spánku.

Druhého dne, když jsem se časně probudil – jsem ranní ptáče –, jsem si s hrůzou uvědomil, že jsem zapomněl odstranit stopy nočního zápasu, žabí mrtvolu a krvavou sekera. Vyskočil jsem z postele a pospíchal do kuchyně, abych – pokud to ještě bude možné – zabránil služebné nebo dětem, aby si něčeho všimly nebo se něčeho dovptípily.

K mému údivu v kuchyni nebylo po ničem ani sto-

py. Sekera stála na svém místě. Kuchyňská dlažba byla čistá, služka ještě nevyšla ze svého pokoje.

Ted' mi určitě povíte, že se mi to celé jen zdálo. Tak abyste věděli, přesně dvě neděle nato ležela moje žena v rakvi.

(1905)

